

Begin juni studeerden 44 studenten hier aan het Evangelical Theological Seminary in Cairo af. Acht van hen hebben de predikantsopleiding (Master of Divinity, MDiv) afgerond en gaan binnenkort een gemeente dienen.

“t Hijgend hert” in het Arabisch

Mede dankzij uw betrokkenheid heb ik inmiddels tien jaar hier aan het Evangelical Theological Seminary in Cairo college mogen geven. Als u lid was van een protestantse gemeente in Egypte, zou u nu wellicht onder de prediking zitten van en thuis worden bezocht door een dominee die ik tijdens zijn studententijd hier op het seminarie heb meegemaakt.

Dit voorjaar heb ik onder andere aan een bijzonder enthousiaste groep studenten een keuzevak over de psalmen gegeven. Zoals dat in een exegetische college betaamt, hebben we de Hebreeuwse grondtekst van enkele psalmen bestudeerd, maar we hebben ook verder gekeken, naar de uitleg en het gebruik van de psalmen door de eeuwen heen (onder andere hier in Egypte), met het oog op de kerk nu.

Zo lazen we ter inleiding een brief van de beroemde Egyptische kerkvader Athanasius van Alexandrië waarin

hij uitlegt hoe je de psalmen vruchtbaar kunt verstaan en gebruiken.

Halverwege de collegeserie hebben we gesproken over het zingen van de psalmen en gaf ik studenten de opdracht om Psalm 42 te berijmen. Dat bleek nog moeilijker dan gedacht, maar uiteindelijk kwamen ze toch tot een behoorlijk resultaat. Zie hiernaast het eerste vers. Probeert u zelf maar: de ‘uitspraak van het Arabisch’ is goed te zingen op dezelfde melodie als “t Hijgend hert” in het Nederlands.

Tijdens de laatste colleges hebben we preken besproken die de studenten over een psalm hadden geschreven. Ter afronding schetsten ze in een kort document hun visie op hoe ze de psalmen in de toekomst hopen te gebruiken, persoonlijk en in de kerk. Was u lid van een gemeente in Egypte, dan zou u wellicht vaker een preek over een psalm gaan horen of (naast gezangen) psalmen gaan zingen. *Willem-Jan*

Psalm 42:1 berijmd door studenten:

كما الإيّل يشْتاقُ إلى جَدولِ المِياةِ،
هَكَذا نَفْسي تَتوقُّ نَحْوَكَ أَيّا اللهُ.
نَفْسي عَطْشِي لِلإِلهِ، إلى مَصْدَرِ الحِياةِ.
مَتى آتي وَأَراكَ، وَأَشْرَبُ مِنْ مِياهاكَ؟

Uitspraak van het Arabisch:

ka-mal-iy-ya-loe yash-taa-qoe
i-lá gad-wa-lil-mi-yaah,
ha-ka-dha naf-si ta-toe-qoe
nah-wa-ka, a-yaa al-lah.
naf-si 'at-shá lil-i-laah,
i-lá mas-da-ril-ḥa-yaah
ma-tá aa-tii wa-a-raa-ka
wa-ash-ra-boe min mi-yaah-ka?

Letterlijke vertaling:

Zoals het hert verlangt
naar de stroom van het water,
zo verlangt mijn ziel
naar U, o God.
Mijn ziel dorst naar God,
naar de bron van het leven.
Wanneer zal ik komen en U zien
en drinken van uw water?

Missionair predikanten

De afgelopen weken zijn hier in Caïro twee van onze oud-studenten tot missionair predikant bevestigd: de Egyptenaar ds. John voor een gemeente-invoering in Hurghada, een bekende badplaats aan de Rode Zee, en de Syriër ds. Saleem voor werk in zijn door oorlog verscheurde vaderland.

In maart was mijn broer Dirk op bezoek en bezochten we onder andere het dorp waar oud-student Maurice nu de gemeente dient.

Een Sudanese student maakte deze tekening voor mijn psalmencollege. In het midden staat Psalm 58, als aanklacht tegen de 'hoge heren' links die besloten dat christelijke kerken in arme wijken moesten sluiten.

De allerarmsten

Zijn Egyptenaren arm? Beelden van extreme armoede – kinderen met hongerbuikjes en mensen die slapen onder een afdakje gemaakt van een oud stuk plastic – komen gewoonlijk niet uit het land van de farao's. De mensen hier beseffen zelf ook dat dit soort extreme ellende zich elders bevindt. "Denk aan de arme kindertjes in Somalië," zeggen Egyptische ouders als hun kroost zich ontevreden toont.

Toch hebben veel mensen weinig te besteden. Ook al liggen de prijzen hier lager dan in Nederland, de inkomens liggen nog veel lager: de gemiddelde Egyptenaar verdient veertien keer zo weinig als de gemiddelde Nederlander.

En dan zijn er mensen die ver onder dat gemiddelde zitten en daadwerkelijk gebrek lijden. *Ichwat ar-Rab*, "broeders (en zusters) van de Heere," worden die mensen in de kerk genoemd en voor hen is de armenkas bestemd. In sommige gemeenten is het gebruikelijk om van tijd tot tijd speciale bijeenkomsten voor de *ichwat ar-Rab* te houden waarbij dan aandacht is voor zowel hun geestelijke als materiële noden. Op zich is dit mooi, maar het roept ook vragen op: als "middenklassegemeente" ben je zo wel kerk voor de armen, maar nog niet kerk met de armen (in de gewone kerkdiensten komen de *ichwat ar-Rab* vaak niet), laat staan kerk van de armen (waar de "broeders van de Heere" zelf het gemeentezijn vormgeven).

Ik merk dat Egyptische predikanten er soms mee worstelen: ze zien de schaduwzijden van de huidige benadering van de *ichwat ar-Rab*, maar hebben ook geen pasklare oplossing hoe het beter kan. Niets doen en wegstijven van de noden van de armsten van de armen is in elk geval de weg niet.

Hoewel ik als docent aan een protestantse theologische opleiding vooral contacten heb binnen de protestantse kerken in Egypte, werkt de GZB ook samen met BLESS, de diaconale organisatie van de koptisch-orthodoxe kerk. In maart zijn mr. Arie van der Poel, GZB-regiocoördinator voor o.a. Egypte, en ik op bezoek geweest bij mensen die, dankzij GZB-steun, door BLESS zijn geholpen – mensen vaak met een verhaal van ziekte en ongelukken en blijvende handicaps.

In een zaaltje bij de plaatselijke kerk zagen we volwassen vrouwen die voor het eerst leerden lezen en schrijven en die ons vol trots toonden dat ze hun naam foutloos konden spellen.

Daarna gingen we op 'huisbezoek' om mensen in hun thuissituatie te ontmoeten en het maatwerk dat BLESS biedt te zien: we zagen het kleine winkeltje dat iemand nu vanuit huis runt om zelf wat inkomsten te genereren, bekeken het toilet dat in een ander huis was geplaatst en bewonderden het dak van een man die tot voor kort onder een stuk plastic had gewoond – soms gaat armoede hier wel zo diep.

Waar zijn onze oud-studenten?

Uit Sliedrecht kreeg ik pas het verzoek om een kaartje te maken dat laat zien waar mijn oud-studenten nu als herder en leraar een gemeente dienen in Egypte. Hiernaast het resultaat. Hoe groter de cirkel, hoe meer predikanten er in een bepaalde regio zijn. In totaal gaat het inmiddels om vele tientallen predikanten.

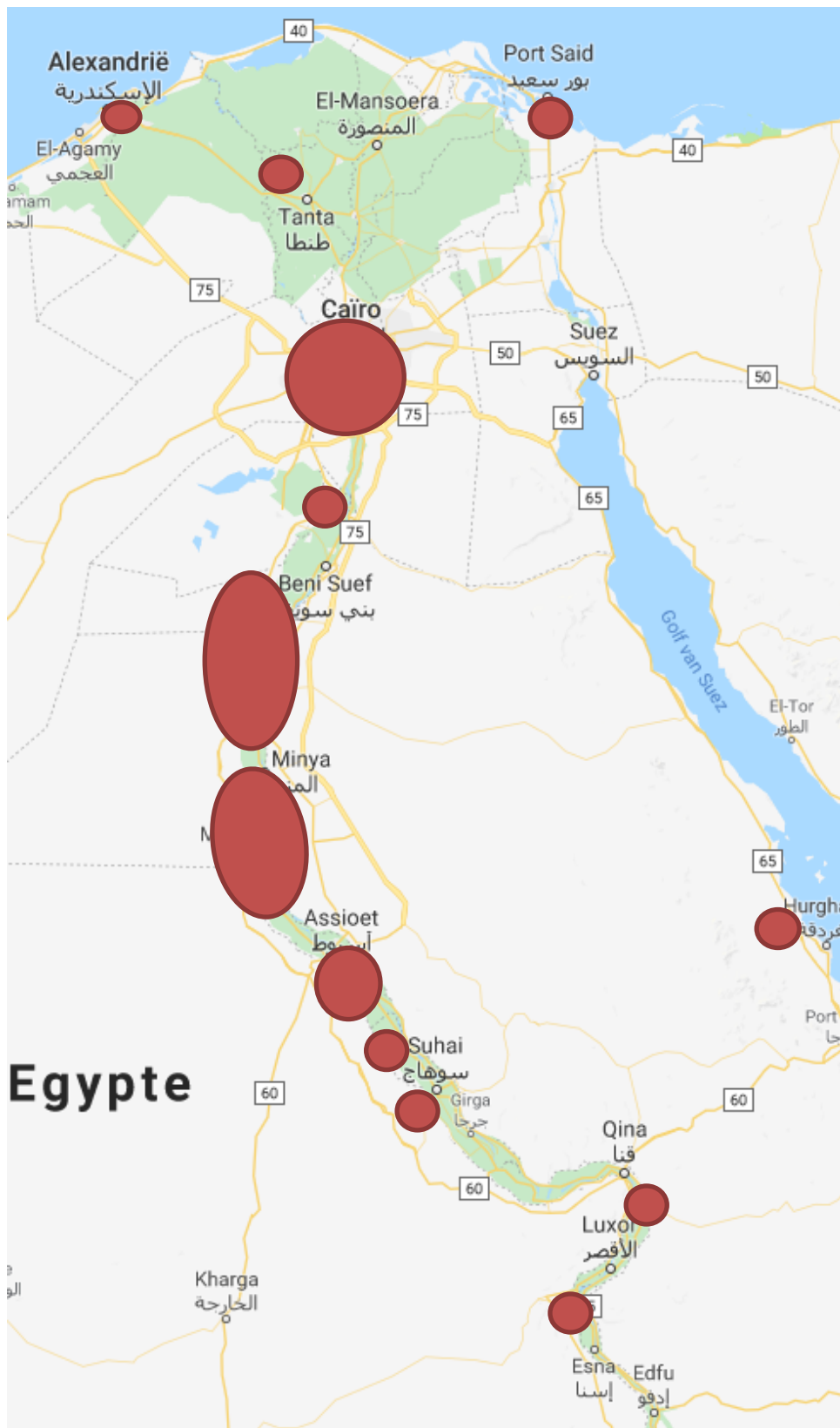
Het kaartje toont echter niet alles:

1. Enkele oud-studenten van de predikantsopleiding dienen thans gemeenten buiten Egypte, variërend van Gaza en de Golfregio tot de Verenigde Staten. Daarnaast zijn er twee, ds. Medhat N. en (zeer recent) ds. Medhat F., benoemd tot junior-voltdocent aan ons seminarie.

2. In de regio's Alexandrië, Caïro en Minya wonen ook veel oud-deeltijdstudenten die bij mij college hebben gevolgd. Eén van hen is bijvoorbeeld Fady, die vorig jaar bij ons de deeltijdmaster afrondde, dit collegejaar in de Verenigde Staten een vervolgmaster heeft gedaan en nu terug is in Caïro om zijn werk bij het Bijbelgenootschap weer op te pakken.

3. Tijdens mijn eerste maanden aan het seminarie, in najaar 2008, gaf ik in onze Engelstalige vervolgopleiding aan vijf studenten college over Jesaja. Waar zijn deze mensen nu? Ds. Musa geeft leiding aan Nile Theological College, waar predikanten voor de protestantse kerken in Sudan worden opgeleid; ds. Rami heeft een gemeente gediend en enkele jaren voor de grote Egyptische christelijke ontwikkelingsorganisatie CEOSS gewerkt en is sinds vorig jaar bezig met promotieonderzoek in Amerika; ds. Emil is gemeentepredikant en lid van het seminariebestuur; Rania heeft jaren als deeltijd docente Hebreeuws en Oude Testament aan ons seminarie gegeven en hoopt in september aan promotieonderzoek te beginnen; John heeft jaren als deeltijd docent Grieks gegeven en is recent als voltdocent Nieuwe Testament benoemd.

Wat betreft de toekomst: op het kaartje ziet u een weg van Caïro naar

het zuidwesten lopen, de westelijke woestijn in. Na 550 km loopt deze weg door de oase Farafra. Daar is tegenwoordig een koptisch-orthodoxe kerk, maar verspreid over de dorpen van de oase wonen ook heel wat christelijke families die op dit moment geen kerke-

lijk onderdak hebben. Deze zomer hoopt Nabil, een student uit de predikantsopleiding, er drie maanden voor stage naar toe te gaan, om te proberen een begin te maken met gemeentevorming zodat er op termijn ook een protestantse kerk kan ontstaan.

Kerk in de praktijk

De kerk op de foto hierboven oogt misschien gewoontjes, maar het verhaal is best bijzonder: tien jaar geleden bestond deze gemeente in een grote volkswijk van Caïro nog niet. Vervolgens begonnen mensen bijeenkomsten en kerkelijke activiteiten te houden in een appartement en ontstond een gemeente die wordt gediend door onze oud-student ds. Mokhles. En sinds kort heeft deze gemeente nu ook een eigen kerkgebouw.

Ondertussen is verderop in de wijk inmiddels nog een gemeente ontstaan,

die ook begonnen is in een appartement en nu een bestaand huis ombouwt tot kerk. Naar ik vernam zijn de burens hier blij mee: vroeger zat in het pand een bordeel dat overlast veroorzaakte, terwijl de kerk nu voor meer licht zorgt in het donkere straatje. Deze tweede gemeente wordt gediend door oud-student ds. John (rechts).

Ook in andere delen van het land wordt gewerkt aan gemeentevorming. Zo weet een dorpsgemeente zich verantwoordelijk voor werk in twee wijken van een naburige provincie-

stad. In de ene wijk komen volwassenen in een huis samen, maar is er, tot verdriet van de initiatiefnemers, geen geschikte plek te vinden voor kinderactiviteiten. In de andere wijk heeft men wel een zaaltje, maar dat zit met zeventig kinderen overvol, zodat er nu een wachtlijst geldt voor de zondagschool. De teams die in deze twee wijken werkzaam zijn, bestaan uit vrijwilligers, aangestuurd door weer een andere oud-student, ds. Samir.

Zie voor het gemeentestichtingswerk in Egypte ook gzb.nl (projecten).

Colofon

Willem-Jan de Wit is docent Bijbelwetenschappen en systematische theologie aan het Evangelical Theological Seminary in Caïro. Voor dit werk is hij door de protestantse zendingsorganisatie GZB uitgezonden vanuit de Noorderkerk gemeente in Amsterdam. In het kader van het GZB-programma "Deelgenoten" wordt zijn werk mede gesteund door de Sionskerk Ameide en de hervormde gemeenten van Giesenburg, Goedereede, Polsbroek-Vlist en Sliedrecht. Via deze nieuwsbrief houdt hij u als familie, vrienden, gemeenteleden en belangstellenden op de hoogte van zijn werk en ervaringen in Egypte.

Dr. Willem J. de Wit, ETSC, 8 el-Sekka el-Beda, Abbaseya, Caïro 11381, Egypte +20-1272800851, skype: willemjdewit willemjdewit@hotmail.com, wjdw.nl foto's: [facebook.com/willemjdewit](https://www.facebook.com/willemjdewit)

Het **Evangelical Theological Seminary in Caïro** leidt toekomstige predikanten op voor de presbyteriaanse (protestantse) kerk in Egypte. Daarnaast biedt het seminarie in Caïro, Alexandrië, Minya en online diverse deeltijdopleidingen aan voor belangstellenden. Wie het Engels voldoende beheerst, kan doorstuderen in het Master of Theology (ThM)-programma. Veel oud-studenten hiervan zijn inmiddels zelf betrokken bij de opleiding van predikanten in Egypte en Sudan. Ook westerse theologiestudenten kunnen (een deel van) deze masteropleiding volgen. In totaal telt het seminarie ruim 300 studenten.

ETSC, etsc@etsc.org, etsc.org

De **GZB** werkt graag mee aan de verspreiding van deze nieuwsbrief en stelt uw meeleven en gebed zeer op prijs. U kunt uw betrokkenheid óók tot uitdrukking brengen door een gift over te maken op NL91 INGB 0690 7624 45 voor het werkersfonds "W.J. de Wit" of voor andere onderdelen van het werk waar de GZB wereldwijd bij is betrokken. Via de link op wjdw.nl/geven kunt u een eenmalige of periodieke bijdrage eenvoudig online regelen. We zijn dankbaar voor uw onmisbare steun, zodat het werk voort kan gaan en zelfs kan groeien. Als u deze brief niet per post hebt ontvangen, maar volgende nieuwsbrieven wel graag per post ontvangt, geeft u dan uw adres door aan de GZB. Geeft u een adreswijziging ook altijd door aan de GZB.

GZB, Postbus 28, 3970 AA Driebergen 0343-512444, info@gzb.org, gzb.nl